

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Req[ui]rit[ur] ad baptizante[m] cognitio [ver]bo[rum] forme baptismi
p[ro]pt[er] inte[n]t[i]o[n]e[m]

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Folium XLIII

In ista p[re]autor determinat de sacra p[er]firmatione et dicit sic. quoniam aliquis dicit p[er]fir maritum non est op[er]ib[us] eis tres personas vel patrinos. sed sufficit una persona vel unum patrinum qui cum p[ro]nuntiat ep[iscop]o. Et ille qui dicit p[er]firmari non dicit cathegorizari. sed extra laram ille qui est patrinus in p[er]firmatione cum illo cuius est patrinus non dicit coicare nec p[ar]ticipare in affinitate. quia in p[er]firmatione p[ro]his cognatio spiritualis qui impedit matrimonium. qui aliquam cognitionem habet. Et ideo si aliquis dicit pueram ait episcopo ad h[ab]et ut suscipiat p[er]firmationem. matrimonium cum ipsa Domine non potest. qui est filia spiritualis. Circa laram est nota d[icitur]. quod ad ipsam p[er]firmationem quoniam regimur. Primo requiri materia. unde materia p[er]firmationis est crisma quod confititur ex duobus. scilicet ex oleo et balsamo. et per oleum designatur noua gratia qui in p[er]firmatione p[ro]feratur. non gratia qui datur in baptismino. qui gratia baptismi datur in remissionem peccatorum. Sed gratia confirmationis datur in p[er]firmatione ut homo sit firmus et fortis ad resistendum dyabolice pugne. Sed per balsamum designatur odor bone famae et bone expectationis. Secundo in hoc sacro est forma. et est talis signo te signo scelae crucis et in ungue te crux mater salutis in nomine patris et filii et spiritus sancti. Et illa forma a qualiter episcopo est servanda. Tercio requiri locus. scilicet frons. qui hec est una pars magis apparet et manifesta. et per hoc designatur quod illud sacramentum datur propter pugnam. videlicet ut publice velut nomine Christi p[ro]fiteri coram omnibus hominibus. Quarto requiri persona p[er]firmans et sacramentum et p[er]firmationis. Romam ille dicit magister Iustinianus. quod per ista duo sacramenta p[ro]feruntur plenitudo gratiae. et ideo p[ro]feruntur a persona qui habet plenitudinem potestatis. scilicet ab episcopo. Quinto requiri intentio. et hec exprimitur per verba quoniam dicit episcopus. signo te tecum. Unde ad illa quoniam adhuc duo occurruerunt. scilicet pugnare nouam gratiam. Pugna ideo quod detinet publice nomine Christi p[ro]fiteri. Sed noua gratia ut non efficaciamur tamquam prompti ad peccandum. vii. Frons p[er]firmatur. p[ro]positus. intentio. uba. Gratia donatur. Postea ad bella paratur. Sed dices. quod est retro ordinis quod post baptismum h[ab]et determinat de p[er]firmatione. R[esponde]ns quod ideo facit. primo. quod in p[er]firmatione datur gratia ad roborem baptismi. scilicet quod homo audacter et sine timore profiteatur non mente Christi coram infidelibus. Secundo ideo facit. quod ista duo sacramenta. scilicet baptismum et confirmationem immedie sequuntur. quod nullus potest procedere ad sacros ordines nisi confirmationis sit et baptisatur. Sed quoniam gratia non fecit spealem tractatum de confirmatione sicut de baptismino. R[esponde]ns quod ideo. quod circa p[er]firmationem non habent aliqui casus difficiles sicut circa baptismum et alia sacramenta. ideo per modum doctrine et norabilitatis in causa de baptismino determinat de p[er]firmatione.

Circa notandum in p[er]firmatione tria sunt notanda. primo. quod est in unctione. secundum quod est in signo scelae crucis in unctione. tertium quod est in facie percussione. De primo est sciendum quod certiora vicibus in unctione. videlicet ter in baptismino et secundum in p[er]firmatione. Primum ungitur in pectore. et per hoc designatur quod suscipit sciam et scientiam et rei p[ro]fessionem. Secundum ungitur in scapulas ad designandum quod oculum pigritiam reijectat et suscipit operationem bona. Et his duobus modis ungitur oleo p[ro]secrato. Tertium et secundum ungitur in vertice cum crismate. et per hoc designatur quod debet esse patrum reddere roem deside. Quarto in p[er]firmatione ungitur directe in fronte per hoc designatur augmentum gratiae et auctoritatem exercendi in fine. ut si aliquis vellet dicere fidei tunc dicit stramine et publice confiteri nomine Christi. Secundo queritur hoc videlicet. quod est in signo crucis p[er]firmatur. R[esponde]ns quod oia sacramenta videntur sumere et efficaciam a passione Christi quam per redemptionem humani generis in area crucis.

b iii

Folium XLIII

Isto sic stāte ponat casus possibilis. si esset aliq̄s iudeo et ferret suam iustā corā iudice in aliquā hōiem malum. ex hoc autē tunc erit irregularis et in hō non peccat. mō si tuc talis baptisaret. tūc q̄ritur vīp̄ ibi irregularitas dispēseretur. Ad hoc r̄ndet fīm aliq̄s et nō. q̄ baptismus delet p̄cā. s̄ istud nō ē p̄cā. igit̄ r̄. S̄z alij dicunt q̄ etiā baptismus auferret irregularitatē et ar̄guunt sic. si auferret maius etiā auferret minus. s̄z maius est peccatum q̄ irregularitas. qm̄ ppter p̄cā aliq̄s dānatur. nō autē ppter irregularitatem.

¶ Itē sciendū. q̄ puer tali mō baptisatus ut docet l̄ra. obseruata debita forma verboꝝ vt p̄dictū est. d̄z postea in ecclia crismari. vt d̄t m̄gr̄ in l̄ra. Et rō h̄uius est. q̄ als nō esset p̄fecte baptisatus. q̄ non haberet dona q̄ p̄ferunt in baptismo de q̄b̄ p̄s dictū est. Itē debita forma (vt supra p̄s tuuit) est. ego baptiso te in nomine patris et filii et sp̄us sancti. Et licet illud p̄no men ego determinate intelligat in illo vībo p̄me p̄sonē s̄. baptiso. tñ req̄rit vīc̄s q̄ exp̄sse ponat. Itē illa vība iā plāta detent esse omnīmo sūlia in fīcatōne in reuthonico et in eodē ordine. q̄ als laycus nō posset baptisare qdē et tra intentōem l̄re. ¶ Itē sciendū. talia vība detent p̄fēri sine aliquāz alioꝝ verboꝝ interpositōe. q̄ si caderet trabs vel aliqd̄ aliud eueneret ex improuiso et terretur baptisantē. et si tūc diceret p̄sbyter sic baptisans. ego baptiso te. aliqd̄ est ibi. in nomine patris et filii et sp̄us sancti. talis puer nō est baptisatus. quia illa verba. aliqd̄ est ibi. nō sunt de forma verboꝝ baptismi.

¶ Itē laycus nō intelligens latinū dicere hec vība. ego baptiso te in nomine patris et filii et sp̄us sancti. q̄ sunt vība baptisimi. et nō sciret qd̄ p̄istaver ba notaret ip̄e nō p̄ ea baptisare. cū ad baptisantē req̄ritur intentio baptisandi. et cū hoc req̄ritur q̄ intelligat quid verba p̄cēntia formā bap̄tisimi s̄cant suie rep̄ntane. ¶ Itē sciendū. si in casu necessitatis puer ad fontem teneret cū debita forma verboꝝ talis esset baptisatus. Et ex illo p̄t̄ q̄ in casu necessitatis sola aspersio aquae sufficit ad baptisimū. ¶ Itē m̄gr̄ d̄t q̄ in casu necessitatis nulla p̄sonā abīc̄t de baptismo. Diceret ergo q̄s vīrum iudeus q̄ nō est baptisatus vel paganus vel sarracenus posset aliq̄ quem baptisare. R̄sidet q̄ sic. dūmodo haberet intentōem baptisandi et sc̄ret debitam formam verboꝝ. illud videat patere ex hoc. q̄ b̄tūs Johānes xp̄m in iordanē baptisauit. et tñ ip̄emet nō fuit baptisatus. Et ex illo mānifeste p̄t̄ vīterius. q̄ nullus d̄z sc̄p̄m baptisare. et h̄uius exemplū est. q̄ xp̄s a Jōhe baptista voluit baptisari. nisi aliqd̄ sp̄ecaliter p̄ bonam intentionē baptisaret. de quo infra dicet̄ ibi. Iudeus currēns p̄tritus r̄.

¶ Notandum l̄ra d̄t. q̄libet hō p̄ baptisare. circa hoc dubitab. vīrum hoc sit vīx. Et arguit q̄ nō. q̄ hoc est solū om̄issum successorib̄ apostoloꝝ. id est ip̄is sacerdotib̄. igit̄ no dīs hō p̄ baptisare. p̄sūta tenet. sed aīs p̄batur p̄ dictū H̄arci. xvi. vbi xp̄s dixit suis discipulis et eoꝝ successorib̄ sacerdotib̄. Euntes docete oēs gentes baptisantes eas in nomine patris r̄. Sed in oppositū est l̄ra p̄ns. q̄ a quocunq̄ puer potest baptisari. igit̄ r̄. Ibi r̄ndetur q̄ aliquā baptisari intelligit̄ dupl̄. Uno modo ex officio sic solum sacerdos baptisat. Unio mō ex articulo necessitatis. et sic quelibet p̄sonā potest baptisare. et sic intelligitur littera. sed de illo p̄mo dicto intelligit̄ dictū H̄arci et nō presens l̄ra. Tunc ad ratōnem quādo d̄r. tamē hoc solum est cōmissum successorib̄ apostoloꝝ. id est ip̄is sacerdotibus. ibi.

b ij

